

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commerical Printing of
All Kinds

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

VOL. XXXVIII.—LETO XXXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), JANUARY 13, 1955

ŠTEVILKA (NUMBER) 9

Novi grobovi

JOSEPH M. PLUTE

Včeraj zjutraj ob 1.30 uri je nagloma preminil na svojem domu, zadet od srčne kapi, Joseph M. Plute, star 56 let. Bil je dobro poznan v Clevelandu in Newburghu ko je bil v službi pri davčnem oddelku Internal Revenue. Pred 19 leti se je družina preselila v Mantua, O. Sedajna preselila v Mantua, O. Sedajna preselila v Mantua, O. Sedajna preselila v Mantua, O.

Tukaj zapušta soprogo Rose, rojena Fink, sinova Richard in Gilbert, hčer Mrs. Rita Barr, vnuke, brata Frank in Michael ter več drugih sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 10. uri iz Wheeler pogrebnega zavoda v Mantua, O., v cerkev Immaculate Conception.

JOHN MARKO

Nagloma je preminil John Marko, tri tedne star sinček John in Mary Ann Marko iz 12113 Craven Ave. Dekliško ime matere je bilo Miklich. Poleg staršev zapušta sestro Mary Ann in brata Michael. Pogreb se vrši danes popoldne ob 2. uri iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca in nato na pokopališče Calvary.

FRANCES BUČAR

Kakor smo včeraj poročali, je v Jolietu, Ill., umrla Frances Bučar, rojena Russ. Stara je bila 80 let in je bila doma iz St. Vida pri Stični. Soprogo John je umrl 1. 1925 v Clevelandu in pokojnica je tekoma zadnjih 14 let živel nekaj časa v Jolietu, nekaj časa pa v Clevelandu. Zadnja tri leta je bivala v Jolietu pri hčerki. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 K.S.K.J., društva sv. Ane št. 4 S.D.Z., društva Carniola Hive št. 493 T. M. in Srea Marije staro.

Tukaj zapušta otroke: Mrs. Mary Doles, Mrs. Frances Smith v New Castle, Colo., Mrs. Amelia Bregar, John v Parma Heights, O., Joseph in Mrs. Agnes Maloney v Jolietu, 17 vnukov in 15 pravnukov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9.15 uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17002 Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Alojzija ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

Rojak okraden

Lovrenc Mijač, star 73 let, je imel ves svoj prihranek spravljn na stanovanju na 6034 Carry Ave., kjer je bival sam. Včeraj je policiji javil, da mu je v torek enkrat nekdo odnesel vse prihranke, ki jih je imel. V hladilnici je imel skritih \$3,435, v nočni omarici pa \$435. Lopov pa mu je odnesel tudi samokres. Na sumu je baje neki znanec, katerega policija sedaj išče.

V bolnišnici

V Euclid-Glenville bolnišnici se nahaja Mrs. Rose Preskar iz 2044 Miami Rd. Obiski začasno niso dovoljeni. Želimo ji, da bi se čim prej zdrava vrnila domov.

KDO JE LOJALEN AMERIKANEC, KDO ZANESLJIV IN KDO NI!

WASHINGTON, 12. januarja—Demokratska večina v kongresu zahteva, da se izvrši popolna preiskava o preiskavah, ki so jih izvršili republikanci nad federalnimi uradniki na važnih mestih pod obtožbo, da so nelojalni Amerikanci in nezanesljivi uradniki, vsled česar da je trpela ameriška varnost. Ko se je začela pred dvema leti republikanska administracija, se je iz Bele hiše bobnalo, kako da je treba očistiti hlev in napraviti ameriško javno upravo varnejšo, pa tudi bolj učinkovito.

Veliko grmenja, pa malo dežja, bo veljalo tudi tukaj. Na drugi strani se je vprašanje vzelo preveč politično pobarvano.

Stvar seže tudi na vrhove odgovornih mest. Podpredsednik Richard Nixon se je spozabil tako daleč, da je demokratom očital, da so stranka "izdajstva" in da so bili premehki do komunistov, s katerimi da so postopali kakor z rokavicami na rokah. Demokraci, sedaj v večini v kongresu, zahtevajo od njega, da poda dokaze. Stvar je popolnoma resna. Gre končno za ameriškega podpredsednika. Demokraci od svoje zahteve ne bodo odnehali. Tega položaja se zaveda tudi republikanska stranka, ki je dala organizirati po posameznih državah neko politično gibanje, ki naj bi dovedlo do tega, da se izreče Nixonu zaupnica, ki naj bi služila kot nekak dokaz, da je res, kar je Nixon demokratom očital.

Republikanska zmešnjava

Pod republikansko administracijo se je stalno trdilo, da je treba enotnosti, učinkovitosti, ko gre za vodstvo državnih poslov. In resnica?

Ko gre na primer za to, kakšen uradnik lahko sedi v federalni službi, so se uvedle vsakovrstne regulacije glede osebnih navad uradnikov. Tako na primer ne sme po pravilniku enega oddelka zvezni uradnik popiti na dan več kakor tri čašice whiskeya. Drugi oddelki so te čašice znižali na dve. Tretji zopet se na to ne ozirajo, ker jim gre za delo, kakor ga pač upravlja nameščeneec. Toda v nekaterih oddelkih je vprašanje dveh ali treh čašic whiskeya postalo vprašanje varnosti Amerike, vprašanje zanesljivosti dotičnega uradnika!

Nadvse zanimiv je slučaj Wolfa Ladejinskega. Wolf je emigrant judovske rase iz carske Rusije. Štiri leta je bil dodeljen ameriškememu poslanstvu v Tokiju. Pomagal je kot agrarni strokovnjak, da se na Japonskem izvede agrarna reforma.

AMERIŠKO MASLO IN RUSIJA

WASHINGTON, 11. januarja—Ko je začel svoje delo 84. kongres, je začelo tajništvo za kmetijstvo z odločno akcijo, da se reši pereče vprašanje, kam z zalogi ameriškega masla. Ali naj se proda, seveda izven Amerike, ali naj se zamenja za drugo blago, ali pa pustimo, da se v skladiščih pokvari. Najvažnejši odjemalec za to maslo bi bila Sovjetska zveza.

Združene države imajo v svojih skladiščih nakopičenih 270,000,000 funtov masla. Za to maslo je ameriški davkoplačevalec plačal 170,000,000 dolarjev in to radi vladne politike o odkupu kmetijskih pridelkov in o umetnem držanju cen kmetijskim produktom. Federalno blagajno je stal funt masla 57 in pol centa, Sovjetska zveza pa ponuja za en funt 40 centov. Maslo bi torej šlo v izgubo. Kmetijski tajnik Ezra Benson

Ameriško državno tajništvo ga je vzelo na piko. Ozadje — ker je pač prišel iz Rusije. Ladejinski je bil torej odpoklican iz Tokija in naj bi nastopil svojo prejšnjo službo v tajnistvu za kmetijstvo. Tajnik za kmetijstvo Ezra Benson ga ni hotel sprejeti.

Ker Amerika pomaga tujim državam, ima na razpolago poseben fond, ta fond pa upravlja Harold Stassen. Stassen je pregledal življenje Ladejinskega in videl, da je mož, ki je vreden zaupanja pa tudi strokovnjak na svojem polju. Izrekel je sodbo, da je Ladejinski potreben njemu in ga je določil za izvedenca pri izvedbi agrarne reforme v Vietnamu v Indokini.

So torej oddelki v centralni federalni administraciji, ki o enem človeku pravijo, da je državno nevaren in nezanesljiv, drugi, da je dober uradnik, koristen za Ameriko!

Zgodili so se slučaji, ko je en oddelk nekega uradnika kot nezanesljivega odločil, drugi oddelk pa istega uradnika kot popolnoma zanesljivega sprejel nazaj!

Zanimivo v zvezi z gonjo republikancev proti demokratom radi lojalnosti je pa to, da so se ravno v teku zadnjih dveh let v zunanji službi pripetili slučaji, ki kažejo na to, da so uradniki v tujini na svojo roko nastavljeni sumljive tipe, ki so se pozneje izkazali kot pravi špijoni. Nastal je celo pregovor, da je ameriška špijonažna služba zanič, ker sama nastavlja tuje špijone.

Letna konferenca S.N.D.

Nocoj se vrši letna konferenca lastnikov certifikatov Slov. narodna na St. Clair Ave. Pričetek ob 8. uri. Vabi se vse zastopnike društev-lastnikov certifikatov kot tudi posameznike, da se udeležijo tega letnega zborovanja.

KOST JE KOST—
IN JE GRDA!

V svetu gre zopet za žensko modo. Kako dolgo naj bo krilo, kako dolgi naj bodo rokavi. Ali drugače povedano—ali je lepše, da se kolena in komolci skrijejo, ali pa kažejo.

Pravda gre med Parizom in med Hollywoodom. V Ameriki imamo gledališke in filmske igralke, katerih talent naj bi bil ta in menda je edini, da kažejo lepa kolena. Za nje so tudi visoko zavarovana.

Pariški prikojevalec ženskih oblek Christian Dior zastopa nasprotno stališče. Kolena in komolci naj ne kažejo. Sklicuje se tudi na to, kar je pokazala zgodovina, da se v najboljših družbah to pravilo ni opustilo. Dior je zadevo lepote ženskega telesa v zvezi z vprašanjem, kaj naj oblačila pokrivajo ali ne, rešil takole:

"Koleno je najgrša točka na telesu ženske. Sicer pa je tudi splošno pravilo, tudi ko gre za komolce, da kost je kost, in nad kostjo se nihče ne naslaja."

35-letnica poroke

Včeraj sta slavila poznana družvena in kulturna delavca Mr. in Mrs. Joseph in Mary Medvesek iz 21141 Goller Ave. 35-letnico svojega zakonskega življenja. Sorodniki in prijatelji izrekajo slavljenca svoje iskrene čestitke, želeč jima zdravlja in sreče, da bi v zadovoljstvu dočkala zlato poroko!

Častno odpuščan

Po štiri-letni službi pri ameriški zračni sili je bil pred kratkim častno odpuščan Airman 1/c Louis Malich ml., sin poznane družine Mr. in Mrs. Louis Malich iz 1530 Parker Dr., Mayfield Heights, O. S ženo Caroline, rojena Lorenzen, ki je doma iz Camanche, Iowa, s katero se je poročil predno je bil odpuščan od vojaške službe, sedaj stanujeta pri njegovih starših, kjer ju prijatelji lahko obiščejo.

Vaje Mlad. pev. zbora S.D.D.

Starše otrok, ki pohajajo k Mladinskemu pevskemu zboru, se opozarja, da gotovo redno pošiljajo svoje otroke k vajam, ker se pripravljajo za nastop dne 29. januarja v Mestnem auditoriju in dne 9. februarja za nastop v glavni javni knjižnici. Obenem se vabi starše, ki imajo otroke, katere zanima petje in še niso pri zboru, da jih pošljejo. Vaje se vršijo v petek zvečer ob 6. uri v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in Mrs. Herman Marolt, bivajoča na Lakeview Terrace, ter jima pustile krepkega sinčka-prvorojenca. Poznana Mr. in Mrs. Anton in Julia Marolt, ki vodita gostilno Marolt's Cafe na 1128 E. 71 St., sta postala s tem dogodkom prvič stari oče in stara mama, kakor tudi Mr. in Mrs. Brašević. Čestitamo!

AVTOMOBILSKI PROMET JE LE VARNEJŠI! MANJ SMRTI, VEČ PREVOŽENIH MILJ

BAJESLOVNE ŠTEVILKE O AMERIŠKIH AVTOMOBILIH

WASHINGTON, 12. januarja—Če se vzamejo številke, koliko je na ameriških cestah pobitih ljudi, kar na slepo, je na prvi pogled ameriški promet iz dneva v dan varnejši. Če se pa upošteva, koliko ljudi danes vozi in koliko je prevoženih milj, potem pridemo do zaključka, da je vožnja po ameriških cestah od leta do leta varnejša. Pojasnilo za to so boljši avtomobili, boljše ceste in tudi boljše strokovna vožnja.

Koncem leta 1954 smo morali računati s temile številkami:

Vseh registriranih osebnih, tovornih avtomobilov in avtobusov je bilo v Združenih državah 56,313,281, torej skoraj tri milijone več, kakor v letu 1953!

Več kakor 70 milijonov Amerikancev ima dovoljenje za vožnjo z motornimi vozili. Ti so v letu 1953 prevozili 550 milijard milj, za leto 1954 pa moramo dodati nadaljne milijarde prevoženih milj.

Dve tretjini ameriških delavcev živi eno miljo ali več od kraja, kjer dela; morajo torej rabiti eno ali drugo vrsto motornih vozil, da se vrnejo na domove.

Tri četrtine ameriških delavcev, ki živijo pet milj od kraja zaposlitve, je navezanih, da se vrnejo z osebnimi avtomobili na svoja stanovanja.

V Združenih državah je 35,000,000 družin. Sedem od desetih družin lastuje motorno vozilo.

To so bajeslovne številke, s katerimi se ne more ponasati noben drug narod, nobena druga država na svetu!

V Ameriki se je povečal avtomobilski promet, povečalo pa tudi število prebivalstva. Ko bemo o številkah smrtnih slučajev na cestah, so te številke razmeroma visoke. Za leto 1954 se naveda števila 36,500 do smrti povoženih ljudi. Toda v letu 1953 jih je bilo 38,300 in leta 1941 39,969!

V letu 1935 je bilo registriranih okrog 26,000,000 motornih vozil. Smrtnih žrtev na cestah pa je bilo 36,369. Danes je 58,000.

HAMMARSKJOLD SE VRAČA V NEW YORK

NEW YORK, 13. januarja—Za danes se pričakuje povratek glavnega tajnika Združenih narodov Daga Hammarskjolda, ki se preko Tokija vrača na sedež Združenih narodov iz svojega obiska na Kitajskem. Tajnik Hammarskjold je iz Pekinga odletel v britansko kolonijo Hong-Kong, odtod pa v japonsko prestolico Tokio, kjer so mu ameriške oblasti dale za polet v Ameriko posebno letalo na razpolago.

Ali je imel Hammarskjold na Kitajskem kaj uspeha ali ne, ko je skušal dobiti pristanek kitajske vlade, da vrne 11 zaprtim ameriškim pilotom svobodo?

Dag Hammarskjold je po rodu Šved. Njegov oče je bil v prvi svetovni vojni predsednik švedske vlade. Dag Hammarskjold je imel v življenju priliko, da se je temeljito izobrazil, seveda po evropsko. Posvetil se je pesništvu in umetnosti, pravi njegov poklic pa je bilo gospodarstvo. Gospodarstvo ga je privedlo v diplomacijo. Hammarskjold je imel vedno važna mesta v šved-

ski notranji politiki, pa tudi v mednarodni politiki. Navajen je pogajati se na dostojen način, spore pa reševati s kompromisi. Ko je prišel v Peking, se je znašel v tujem ozračju. Na letališču ga od uradnih oseb nihče ni pričakoval. Toda predsednik kitajske vlade Chou En Lai ga je naslednji dan dobro pogostil. Pri vseh pogajanjih in razgovorih s predsednikom kitajske vlade je Hammarskjold naletel na moč, ki je zakrknjen revolucionar, ki sovraži kar je zapadno-evropskega in ki ima o morali svoje posebne pojme.

S takim predsednikom je imel opravka Hammarskjold, ko se je v imenu Združenih narodov pogajal za zaprte Amerikance na Kitajskem.

Ali je kaj dosegel? Sam molči. Podrobno poročilo o sestanku z En Laiem bo itak dal Združenim narodom. Navezani smo na ugibanja, ki nas dovedejo do dvoje možnosti: Hammarskjold je ali popolnoma propadel, ali pa je bil njegov obisk v Pekingu le nekaj uvod za nadaljnja pogajanja.

000 motornih vozil na cestah, število do smrti povoženih pa je za polovico manjše, kot je bilo pred dvajsetimi leti.

V Ameriki imamo posebno organizacijo s sedežem v Chicagu, ki študira vprašanje varnosti cestnega prometa. Ta odbor je na vprašanje ali postaja ameriški cestni promet varnejši, odgovoril z absolutnim—DA! Če se bo ta varnost stopnjevala, bo čez kakih deset let na 100,000,000 prevoženih milj prišlo le troje ljudi ob življenje.

Vozimo sicer hitreje. V letu 1946 je bila povprečna hitrost 44 milj na uro, v letu 1953 pa 52 milj. Hitrost se je torej povečala za kakih 18 odstotkov, v istem času pa se je število smrtnih žrtev na cestah znižalo za 28 odstotkov.

Nekaj nazornih števk: V letu 1935 je prišlo na 100,000,000 prevoženih milj 15.09 mrtvih.

V letu 1940 na iste milje 11.4 mrtvih.

V letu 1948 8.1, v letu 1953 7.1 in v letu 1954 le 6.4.

Gornje številke vodijo do zaključka, da se varnost ameriškega prometa, če vzamemo vse okoliščine v poštev, gotovo zboljšuje.

Eno glavnih vprašanj federalne in državnih zakonodaj je vprašanje cest. Ameriški kongres ima rešiti predlog, kako naj se izvrši veliki program moderniziranja ameriških cest, ki bo stal čez sto milijard dolarjev. Kadar se ta program izvrši, računajo s tem, da se bo število do smrti povoženih na leto zopet znižalo za pet ali šest tisoč.

da se bo število do smrti povoženih na leto zopet znižalo za pet ali šest tisoč.

K pravilni vožnji mnogo prispevajo tudi strokovni tečaji. Na ameriških srednjih šolah posebej te tečaje več kot četrtina študentov. 18 ameriških držav ima zakone, ki predpisujejo, kako ugotoviti in kaznovati pijanega voznika. S pomočjo radarja ulovijo voznike, ki vozijo prehitro. So na razpolago tehnična sredstva, ki enako izsledijo nepopoljšljive voznike, katerim se nato odvzame dovoljenje za vožnjo.

Tudi v Ohiju gre na bolje

Mrliški oglednik za Cuyahoga okraj Samuel Gerber je zračunal, da so smrtno žrtve na cestah padle za najmanj 25 odstotkov. Lansko leto je bilo do smrti povoženih v okraju Cuyahoga 166 oseb, leta 1953, 222 oseb, leta 1937 naprimer celo 350 oseb. Letna povprečnost pa znaša 207 oseb.

Zadnje vesti

Snežilo bo tudi danes. Napovedano je dva do tri inč več snega. Tudi osrednja vremenska napoved v Washingtonu jemlje Ohio za območje, kjer bo padal sneg. Najvišja temperatura dneva 25 stopinj, najnižja pa 17 stopinj je napovedana.

Danes bo predsednik Eisenhower predložil kongresu dve spomenici, ki se tičejo vojakov in vojaške službe in to redne in v rezervi. Ena od spomenic se nanaša na povišanje plač vojni sili. Povišanje gre po predlogu tudi do 16 odstotkov.

15 ljudi je prišlo včeraj ob življenje ko sta na nebu nad mestom Burlington, Ky., treščila skupaj dva letala. Oba letala sta se dvignila nekaj minut po preje iz letališča v Cincinnati. Eno letalo je bilo namenjeno v Cleveland, drugo v Dayton. Kaj je vzrok nesreče, tudi še danes niso dognali.

Med državama Costa Rica in Nikaragua gre za res. Komisija, ki naj bi ugotovila vzroke sovražnosti, radi slabega vremena včeraj, še ni začela z delom. Začela bo danes. Amerika je dala na razpolago svoja letala, da ta pomagajo pri delu. Predsednik republike Nikarague je pozval predsednika republike Costa Rica na dvoboj. Ni dobil odgovora. Politični krogi v Washingtonu računajo s tem, da gre vsaj za priprave za splošno vojno v srednji Ameriki. Včeraj je bilo bombardiranih v Costa Rica 10 mest, letala pa so prišla iz Nikarague. Tri mesta ob meji z Nikarago držijo v rokah uporniki.

V Columbusu so danes javili, da se je v enem tednu v Ohiju prijavilo 21,886 novih brezposelnih za podporo. Skupaj je v Ohio na listi za podporo 93,741 brezposelnih.

Kitajski nacionalisti so danes zopet bombardirali kitajsko obalo. Gre za četrti dan ko nacionalisti brez prestanta bombardirajo komunistično Kitajsko.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države).
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

IZVOZ IZ EVROPSKIH DRŽAV

(2)

Za odnošaje Združenih držav do kake tuje države je brez dvoma najvažnejše ono do Velike Britanije. Že radi tradicije. Potem pa tudi radi znanega gospodarskega prava, da se industrijske države med seboj spopolnjujejo. Če gledamo po ameriških tovarnah, naletimo na gotove tipe strojev, ki so bili kupljeni v Angliji, ker jih samo Anglija producira. Anglija je industrijska država v istem razmerju, kakor so Združene države. Kakor v Združenih državah, se tudi v Veliki Britaniji s kmetijstvom bavi le kakih 20 odstotkov prebivalstva.

Britanski dominijon, četudi samostojna država, je naša sosedna Kanada. Ameriški interes za Kanado je znan, znane pa tudi investicije ameriškega dolarja v Kanadi. Kako pa stoji na splošno vzeto Velika Britanija, ko gre za gospodarstvo in za vprašanje izvoza in uvoza? Ali je Velika Britanija zainteresirana na njenem izvozu v Združene države in ali je v stanu izvažati? Na oboje vprašanj je odgovor samo pritrdilen.

V letu 1955 bodo v Veliki Britaniji splošne državno-zborske volitve. Kakor pri nas v Ameriki, imajo tudi v Veliki Britaniji dvostrankarski politični sistem. Če je nekaj ostankov starih strank, ne se hočejo uveljaviti nove, kot na primer komunistična, na jedru dvostrankarskega političnega sistema ti drobci ne spremenijo ničesar. Na vladi so britanski konservativci, katere vodi Winston Churchill, v opoziciji pa so laboristi, katere vodi Clement Attlee. Za volitve je potreben volilni program, program stranke. Po poročilih iz Anglije se lahko posname, da so laboristi glede volilnega programa letos nekam v zadregi. Konservativcem ne morejo očitati, da so slabo vozili britansko državno barko in da se sedaj Angležem slabo godi. Ko pa gre za vprašanje večje socializacije, večjega poddržavljenja privatnih podjetij, naj opozorimo na principielno važno stališče britanskih delavskih uni, ki so silno močne, so pa tudi steber delavske stranke. To stališče pa je to, da naj se nadaljuje s socializacijo le tedaj in le tam, če se je neko vprašanje nadvse skrbno preštudiralo, ali bo namreč delavcem v takem socializiranem podjetju res boljše, kot pa je bilo pod privatnim kapitalom. Zelo značilno!

Če pravimo, da se je Velika Britanija gospodarsko prerodila in da gre Angležem dobro, imamo prav. Britanska produkcija je v letu 1954 dosegla britanski rekord. To pa brez ozira na posebno gospodarsko panogo. Vzemi mo le produkcijo avtomobilov. Za Veliko Britanijo pomeni veliko, če je ta produkcija leta 1954 znašala nad 5,000,000 vozov. Kakor po ameriških, tako tudi po britanskih cestah mrgoli avtomobilov. Britanske ceste so za avtomobilski promet zastarele in neprikladne. V veliko produkcijo avtomobilov je nastopilo vprašanje modernizacije britanskih cest. Velika Britanija sledi Združenim državam takoj na drugem mestu, ko gre za to, na koliko oseb pride en osebni avtomobil. Velika Britanija je izvozila lansko leto 300,000 novih avtomobilov na zunanji trg. Menda celo več, kakor pa Združene države.

Za splošno delavnost je merodajen račun zaposlitve in nezaposlitve. Velika Britanija, ki ima 50,000,000 prebivalstva, je za konec leta 1954 izkazala 267,000 brezposelnih, javila pa je tudi, da ima na razpolago 382,000 nezasedenih mest. Torej?

Drugo, kar je značilno za standard življenja v kaki državi, je vprašanje kaj si vse ljudje lahko privoščijo. Če navedemo, da je v letu 1954 čez milijon Britancev šlo na potovanja in letovanja izven svoje države, so pač šli, ker so imeli denar na razpolago. Velika Britanija je torej v stanu, da nastopi svojo staro tradicionalno pot države velike trgovske izvoznice, trg za njo pa so predvsem—Združene države severne Amerike. Ali pa bo ta britanski uvoz v splošno ameriško korist, to je, da ne bo povečal tukajšnje brezposelnosti, ker bo zmanjšal produkcijo? Za to ravno gre. Če je blago "Made in USA" dalo kruh ameriškim delavcu, zakaj naj ga spodrine blago "Made in England"?

L. C.

Urednikova pošta

Izplačila po izseljenjskih nakaznicah

Dne 28. decembra 1954 je začel veljati Odlok Zveznega izvršnega sveta o izplačevanju protivrednosti za prejeta tuja plačila sredstva po izseljenjskih nakaznicah. Po tem odloku bo Narodna banka FLRJ izplačevala domačim fizičnim in pravnim osebam za tuja plačilna sredstva po izseljenjskih nakaznicah razen dinarske protivrednosti po uradnem tečaju še 100% več kot znaša uradni tečaj.

Ta odlok bo veljal tudi za čake, ki se glase na ime koristnika, kakor tudi na vse prejemke izseljencev—povratnikov, ki izvirajo iz prodaje njihovega premo-

Določbe tega odloka ne veljajo za prejemke gospodarskih organizacij.

Odlikovanja za delo med izseljenci

(podčrtani so slovenski izseljenci—povratniki)

BEOGRAD, 29. decembra. — Za vestno delo in zasluge za razvoj naprednih idej med izseljenci, za njihovo organiziranje za aktivno podpiranje njihove socialistične domovine, za kovanje bratstva in enotnosti naših narodov, kakor tudi za požrtvovalno delo za socialistično graditev naše dežele, je predsednik Federativne ljudske republike Jugoslavije odlikoval z rodno Zasluge za narod I. stopnje Jove Tomana Džajića, Jurija Juraja Mate-

šića in Ludvika Medvešića, z rodno Zasluge za narod II. stopnje Ureša Jovana Kulića, Sretna Aleksa Jakovljevića, Konstantina Lutkića, Petra Marka Vukelića, Mirka Ante Zekulića in Jura Petra Sabana, z rodno Bratstva in enotnosti II. stopnje pa Loke Ivana Markovića, Šimuna Jure Ercegovića, Lojzeta Zdravja, Alojza Rota, Antona Kurinčiča, Mirka Ličena, Franca Močilnikarja, Franca Perića, Metodija Stavra Kungulovskega, Vladimira Stipe Hleca in Nikole Bute Jožića.

Zanimive slike v barvah

CLEVELAND, Ohio—Meseca maja prošlega leta se je vršil etni koncert pevskega zbora Triglav. Tedaj se je tudi podalo scenični prizori "Crni graben," kateri je bil posnet po Mr. A. Grdini na film v barvah.

Ker smo bili doslej preveč zaposleni, smo odložili kazanje tega filma do sedaj. Tem potom pa obveščam vse prijatelje in rojake, da pridete v nedeljo, 23. januarja ob 4. uri popoldne v Dom zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave., kjer se bo kazalo te slike poleg drugih lepih slik iz Slovenije — Gorenjske, Dolenjske, Notranjske, Primorja z Goričico, pa tudi iz Ziri in Vrhnike, da bomo videli svoje rojstne vase in domače ljudi. Seveda, pevci bodo videli sebe v prizorih s koncerta. Tudi Car Samanich bo imel nekaj lepih filmov za pokazati ob tej priliki. Vstopnina je prosta, le pridite točno.

Ne zamudite prilike, ki vam jo nudi pevski zbor. V naprej se na zahvaljujemo Mr. Grdini za kazanje slik. Vsak je dobrodošel.

Anna Jesenko.

FARAONI MOTIJO

RADIJSKE SPREJEME

Mnogi letalci so že ugotovili, da so jim med poletom nad Egipt, "Dolino kraljev" odpovedali radijski sprejemniki. To gluho radijsko področje se razprostira prav nad krajem, kjer je grob egiptovskega faraona Tutankamena. Tisočim vražam, ki so obsedle naivne bralce, se je pridružila še radijska senzacija ob Tutankamenovem grobu. V Egiptu pa je še več takih področij, kjer radijski sprejemniki ne delujejo. Te motnje povzročajo elektromagnetna polja, nastala zaradi zračnih tokov, ki nosijo s seboj drobce peska, nabitega z elektriko.

Podobnih področij pa je dosti tudi v drugih krajih sveta. Tako so na primer ugotovili mrtvo področje za radijske sprejeme na nekem kraju v Tulonskem zalivu v južni Franciji.

Delavci—kapitalisti

WASHINGTON, 11. januarja —Zakladno tajništvo federalne vlade je objavilo podatke o tem, kakšne zneske imajo investirane delavske unije v raznih industrijskih, bančnih in poslovnih podjetjih. V teh unijah je organiziranih nad 15,000,000 delavcev, njihove unije kot centrale pa imajo v raznih fondih nad 25,000,000,000 dolarjev, ali povprečno \$1,500 na vsakega delavca!

Kaj pa delavske mezde? Predsednik Eisenhower je stavil na kongres predlog, da se zviša sedanja najnižja mezda na uro od 75 centov na 90 centov. V Ameriki je še vedno kakih 1,300,000 delavcev, ki imajo na uro manj kakor 90 centov. Povprečna mezda industrijskega delavca znaša na uro nekaj več kakor \$1.80; 1,300,000 delavcev dobiva torej manj kot polovico povprečne mezde. Ti delavci bivajo po večini na ameriškem jugu.

ZE TRIJE MRTVI NA CESTAH CLEVELANDA

Lansko leto je bil na clevelandskih ulicah in cestah ob tem času do smrti povežen le en pešec. Letos znašajo žrtve cestno-prometnih nesreč že tri smrtna slučaja.

UJETNIKI PRIPOVEDUJEJO

WASHINGTON, 11. januarja —Posebni odbor spodnje zbornice se peča z usodo vojnih ujetnikov, ki so padli v komunistično ujetništvo. To poročilo bo v kratkem objavljeno. Gre za pripovedovanja, na primer vojakov Francoske legije v Indokini, ki so prišli v vojno ujetništvo v severni Vietnam, od tam pa romali v celinsko Kitajsko, od tam zopet v Sovjetsko zvezo, od tam na Poljsko, kjer se jim je posrečilo pribežati v Zapadno Nemčijo, kjer so bili izprašani po Amerikancih.

Redne seje

V petek zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja društva Svoboda št. 748 S.N.P.J. v navadnih prostorih Slov. del. doma na Waterloo Rd. Članice se vabi na obilno udeležbo.

Redna seja društva Janeza Krstnika št. 37 A.B.Z. se vrši v nedeljo dopoldne ob devetih v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Članstvo se vabi na udeležbo.

Jutri, 14. januarja se vrši redna seja društva Napredek št. 132 A.B.Z. v Ameriško jugoslovanskem centru na Reher Ave. Pričetek ob 7.30 uri. Nadzorniki Anthony Zadel, Antonia Tanko in Mary Smrtnik so prošeni, da pridejo ob sedmih za pregled knjig. Na seji bodo zapriseženi novi uradniki, po seji bo pa prosta zabava.

Društvo Ribnica št. 12 S.D.Z. ima svojo redno mesečno sejo v petek zvečer ob 7.30 uri v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Vabi se članstvo na polnoštevilno udeležbo.

ZAKON NI ZA ZAKONODAJALCA!

V St. Paulu, Minn., se nahaja poslanec Alfred Otto v preiskavi, ki meče čudno luč na njegovo značaj. V letu 1951 je sam vložil zakonski predlog, ki ureja cene žganih pijač. Ta zakonski predlog je končno postal tudi zakon. Urejeval je najvišje in najnižje cene, katerih pa se poslanec Otto v svojem privatnem gospodarskem življenju ni držal. Sam je prodajal žgane pijače pod zakonito določeno ceno.

POLITIČNO ŽIVLJENJE ANGLIJE

Ko sem zadnjič opisoval svoja doživlja v Hyde parku in čudne govornike v tamošnjem govorniškem kotičku, bi človek mislil, da je v Angliji mnogo različnih strank. Vendar je Anglija tipična država z dvostrankarskim sistemom. Laboristi in konservativci si predajajo vlade iz roke v roko. Liberalna stranka, ki je še 1910 leta imela 272 poslancev v parlamentu je že davno v zatonu in ima danes samo še 25 poslancev.

Velika Britanija je dežela raznih protislovij. Tako je tudi v političnem življenju. Na zadnjih volitvah je laboristična partija dobila večino, vendar je v opoziciji. Tako je današnja Churchillova vlada pravzaprav na oblasti proti volji volivcev. Paradoks, ki je nastal zaradi večinskega sistema in različnih volilnih okrajev. Poslance ne volijo na enako število prebivalcev, kakor pri nas, temveč po volilnih okrajih, ki po številu varirajo med 20 tisoč do 60 tisoč prebivalcev. Tako lahko sedi v parlamentu poslanec, ki je imel nekaj tisoč glasov, a drugi s 30 tisoč glasovi ni prišel v parlament.

Vrhovi laboristične in konservativne stranke so medseboj tesno povezani in v zunanji politiki prav tako tesno sodelujejo. Še več! Mnogi laboristi so glede zunanje politike bližji konservativcem, kakor levemu krilu laboristov (Bevanovi skupini). Tako, da praktično v skupini političnih vprašanjih večkrat pride do hujših razprtij med laboristi samimi, kakor s konservativci.

Laboristična stranka ima nad 9 milijonov članov in je najmočnejša stranka v Veliki Britaniji. Od tega števila je organizirano v osnovnih organizacijah laboristične stranke le 1,300,000 članov, na čelu katerih je Bevan. Drugi so postali člani laboristične stranke s tem, da so postali člani sindikatov (Trade Union). Vsak član sindikatov postane avtomatično član laboristične stranke, če izrecno ne izjavi, da ne želi postati član laboristov. To seveda vpliva na politiko laboristov. Praktično imajo določene socialistične poglede le Bevanovi laboristi.

V izvršnem odboru laboristične stranke je 25 ljudi, od teh jih je 5 iz Bevanove skupine, drugi pa so iz sindikatov, združenih in ženskih organizacij. V vodstvu laboristične stranke so na primer Deakin, šef sindikatov transportnih delavcev ali pa Williamson, sekretar uslužbenec občega tipa. (Transport & General Workers Union ima 1,109,343 članov, General and Municipal Workers National Union ima 638,893 članov). Močni so tudi še rudarji z 602,274 člani in železničarji z 381,687 člani.

Poleg naštetih sindikatov je v Veliki Britaniji še okoli 600 manjših sindikatnih uni.

Generalni sekretarji sindikatov so večinoma voljeni in to doživljensko. V njihovih rokah je skoncentrirana velika moč in oblast ker postavljajo profesionalni sindikalni kader. Veliko število profesionalnega kadra predstavlja veliko nevarnost zbirkratiziranja Trade Unionov. Monopol zastopnika delavskega razreda in delavskih interesov imajo sindikati. Laboristična stranka pa mora v marsičem revidirati svoj program, da bi ostala tesno povezana s sindikati, ki predstavljajo večino stranke.

Zanimivo je tudi, da laboristi nimajo nobenega dnevnika čisto v svojih rokah. "Daily Herald" je samo 49% last sindikatov, a 51% last firme (2,092,000 dnevna naklada). "Daily Mirror" list z največjo naklado na svetu (4,600,000) na laboristični strani čisto iz poslovnih ozirov, ker je povezan z laboristi in po kvaliteti je pravi "revolverski" list.

Konservativna stranka nima svojega notranjega strankarskega življenja. Nimajo določene programa, niti ideološkega mišljenja. Tudi na kongresih, razen Churchillovega govora, ni zanimive razprave. Mogli bi jih deliti med stare torijeve in na pristaše Edena. Njihov tisk je močan: Daily Express ima 4,200,000, Daily Mail, Evening News pa skoraj po 2,000,000 naklade.

Liberalna stranka še živetari in se trudi, da bi dobila nekaj glasov. Imela je celo svoj program: delavsko udeležbo v upravljanju, v razdelitvi profita in podobno. Vendar nima uspeha niti upanja na rehabilitacijo. Njen list "News Chronicle" je močan (1,550,000) in zelo popularen.

Sedanja komunistična stranka na volišču ne pomeni nič. 1945 leta je dobila 102,780 glasov, 1951 pa samo še 19,640 glasov. V sindikatih pa je relativno močna. Izkorišča razcep med zbirkratiziranim vodstvom sindikatov in članstvom.

Komunistična partija Anglije ima tudi svoj dnevnik "Daily Worker" z naklado 104,000 dnevno.

Osnovna politična sila v Veliki Britaniji so laboristi s sindikati—in konservativci. Njihova zunanje politična linija je v glavnem enaka, prav tako tudi v odnosu na Commonwealth. Samo majhen del konservativcev vztraja pri starem stališču glede raznih kolonij (kakor na primer v vprašanju Suez a. i. p.). Tudi v notranji politiki sprejemba vlade po navadi ne prinaša nobenih preostrih, kaj šele revolucionarnih sprememb...

Čeprav Anglija ni daleč od kontinenta, vendar je njeno življenje svojevrstno. Nacionalna zavest "otočanov" je hudo razvita in ne zaostaja za Nemci. Ne glede na strankarsko pripadnost je vsakdo najprej Anglež, ki se zaveda, da so mu bogastvo prinesle kolonije in se prav zato težko od njih ločuje.

Tradicija je njihovo staro geslo. Zaradi nje imajo lordsko zbornico, čeprav je neki Anglež že 1847 napisal naslednje o lordih: "Zelo me je začudilo, da tako malo lordov prisostvuje zasedanjem lordске zbornice. Od 573 lordov jih je bilo na zasedanju samo 20 ali 30. "Kje so?" sem vprašal. "Doma na svojih posestvih, kjer jih je požrla dolgačasnost, v Alpah, na Rajni in v planinah Harza, ali pa v Indiji." "Vendar, saj gre za zbornico za tako važne stvari, kako jih le morejo zanemarjati?" "O," mi je odgovoril prijatelj, "zakaj naj bi delali zase, če vsak človek v Angliji dela zanje in bo trpel, prej ko bi dopustil, da bi lorda oškodoval." Največji radikalec se že od daleč odkriva pred lordom in spremeni svoj glas, če ga sreča.

Tako je bilo pred več kot 100 leti in še danes je marsikaj iz teh časov ostalo, samo mogoče v modernejši obliki...

Valenčak Vlado.

("Slovenski poročevalci")

BOG ZAHTEVA OBLJUBLJENO!

V Indiji, v neki vasici blizu Madrasa, je bog Venkateswara zmagal v tožbi proti nekemu verniku. Ta je namreč obljubil, da bo izročil duhovnikom tempelja Tirupati 300 rupij, če bo bog uslišal njegovo prošnjo. Prošnja je bila uslišana, toda vernik ni izročil duhovnom obljubljenega denarja. Bog se je zato zatekel k človeški pravici. Na sodišču ga je zastopal duhovnik. Bog je zmagal, vernik pa je bil obsojen na plačilo obljubljenih 300 rupij in sodnih stroškov.

GOSPODARSKE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Jugoslavija bo povečala proizvodnjo penicilina

V začetku decembra je obiskal Jugoslavijo dr. N. Macparson, načelnik oddelka OZN za pridobivanje penicilina in drugih antibiotikov v okviru tehnične pomoči. Izrazil je zadovoljstvo nad doseženimi uspehi tovarne penicilina v Zemumu, ki sta ji dali sredstva jugoslovanska vlada in UNICEF, svetovna zdravstvena organizacija pa stipendije za jugoslovanske strokovnjake. Tovarna penicilina v Zemumu pridobiva na leto 900 tisoč mednarodnih enot penicilina, po predvidenem načrtu pa se bo proizvodnja povečala na 2,5 milijona enot, kar bi ustrezalo potrebam Jugoslavije.

Hidrocentrale v Jablanici na Neretvi

Ob prazniku Dneva republike so jugoslovanski delovni kolektivi dovršili vrsto novih pomembnih proizvodnih objektov, elektrarn in tovarn.

Na področju elektrifikacije so gotovo najpomembnejši dosežki doživeli graditelji največje jugoslovanske hidrocentrale v Jablanici na Neretvi. Tam se je začel poskusno vrteti prvi agregat, ki je hkrati najmočnejši v državi, saj bo sam dajal 28.000 kW. Postavljena sta še dva nadaljnja agregata enake velikosti, ki bosta v kratkem dovršena, tako da bo imela nova elektrarna zaenkrat zmogljivost 84.000 kW, kar pa še vedno predstavlja le polovico njene celotne zmogljivosti, kajti vse je pripravljeno za postavitev še nadaljnjih treh enakih agregatov.

Nove hidroelektrarne drugod

Med letom je bila dovršena nova hidroelektrarna Jajce II, ki ima zdaj dva agregata za skupaj 20.000 kW; pripravljajo se postavitev tretjega agregata.

V hidroelektrarni na Uni s 6000 kW sta na praznik stekla še tretji in četrti agregat.

V obratu je tudi že termo-

elektrarna v Konjščici na Hrvatskem s 14.000 kW. Nekaj pomembnih elektrarn pa je tik pred dovršitvijo.

V sistemu hidroelektrarn Vlasine v Srbiji se bo v kratkem zavrtil prvi agregat hidroelektrarne Vrla I, kar bo omogočilo tudi obratovanje že postavljene prvega agregata sosedne elektrarne Vrla II.

Tik pred dovršitvijo sta tudi hidroelektrani Ovčar Banja in Medjuvršje na Zahodni Moravi (vsaka po 2300 kW in hidroelektrarna Glava Zete v Črni Gori s 5000 kilovati).

V Sloveniji se je v hidrocentrali Medvode pri Ljubljani skupina monterjev hidromontaže postavila s tem, da je dovršila montažo drugega agregata za 9000 kW, ki se je tik pred praznikom prvič zavrtil. V Mostah pri Zirovnici pa bodo kmalu dovršili montažo tretjega agregata za 5000 kW.

Prej za 600 milijonov uvoza, zdaj za 450 milijonov izvoza

Nov važen industrijski objekt, ki je začel obratovati na praznik, je **Tovarna siliko opeke**, ki so jo postavili v okviru podjetja "Magnokrom" v Kraljevu. Tovarna sinter magnezita, kromitne in kromomagnezitne opeke v Kraljevu je življenjskega pomena za vso jugosl. metalurgijo, ki potrebuje velike količine ognjevdržnega materiala za oblaganje peči z visoko temperaturo. V Evropi so samo štiri tovarne, ki izdelujejo magnezitni ognjevdržni material in ga seveda tudi drago zaračunajo. Povprečno stane taka opeka en dolar. Z zgraditvijo tovarne v Kraljevu, ki se naslanja na domači magnezit in domačo kromovo rudo, Jugoslaviji ne bo treba več uvažati tega materiala, ki ga zdaj celo izvažajo. Jugoslavija je morala prej plačevati za ognjevdržni material, ki ga zdaj izdeluje nova tovarna v Kraljevu, na leto okrog 600 milijonov din, je letos ta tovarna pri izvozu svojih izdelkov dosega že vrednost 450 milijonov

dinarjev. Z dovršitvijo proizvodnega obrata za siliko opeko je zdaj izpolnjena še poslednja vrzel v domači proizvodnji ognjevdržnega materiala, ki je tako postala neodvisna od uvoza.

TRŽASKI SOCIALNI DEMOKRATI

RIM (Tanjug)—Vodstvo socialno-demokratske stranke iz Trsta je poslalo vladi spomenico, v kateri kritizira počasno izvajanje ukrepov, ki naj preprečijo gospodarsko krizo v Trstu.

Predvsem zahtevajo, naj bi čimprej investirali vse sklade in še posebej zadnjih 30 milijard lir, ki jih je vlada zbrala s splošnim posojilom za Trst. Razen tega pravijo, da je vlada napravila hudo napako, ker ni vključila v delegacijo v italijansko-jugoslovanski komisiji za izvajanje tržškega narodnostnega statuta predstavnikov tržških oblasti in organizacij, ki "dobro poznajo položaj v Trstu."

Končno tržško vodstvo socialnodemokratske stranke protestira zaradi nedavnih posvetovanj zunanjega ministra Martoina z bivšim nacističnim prefektom v Trstu Cocceanijem in bivšim poveljnikom črnih brigad v Istri Saurom.

Za ŽENSKE,

KATERE ŽELIJO

fino OBUVALO

IMAMO

mere od 4 1/2 do 11
širokosti A do E

Louis Majer

SHOE STORE

6408-10 St. Clair Ave.

ŽIVIL JE V OBILICI

Na nedavni konferenci znanstvenikov za prehrano v Londonu so zborovalci poudarjali, da naša zemlja producira ogromne množine rastlin in živali, ki so užitne. Toda vsled ljudskih predsodkov le malo tega živilskega bogastva prihaja v poštev. Od približno dveh milijonov vrst živali jih je le okoli 50 udomaćenih za ljudsko prehrano, in od 250.000 vrst užitnih zelenjav se jih kultivira le okrog 600 vrst.

Povprečni Američani ali Evropejci se zgražajo že pri misli, da bi uživali žuželke in mrčese. Toda v Siamu, Indokini in nekaterih delih Indije so pajki cenjeni kot okusna jed. Arabci in drugi Orientalci že stoletja uživajo pražene kobilice. Podgane in miši so prav tako užitne kot verveice in zajci, toda "civilizirani" ljudje jih ne jedo. Še polži in žabe imajo malo odjemalcev. Mnogi ljudje v Indiji, na otokih Južnega morja in na Kitajskem vključujejo v svojo prehrano cvetje različnih zelenjav in drevov. Pri nas za živilo kvečjemu upoštevamo cvetačo (cauliflower), artičoko ter bezgovo in akacijev cvetje.

—NEW ERA, glasilo ABZ

JOHN YAGER

IV 1-5702

GRADBENI KONTRAKTOR
Ako želite zgraditi novo garažo ali klet pod vašo hišo, vam po-
strežem v popolno zadovoljstvo

ZAVAROVALNINA

na HIŠO BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE

Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi!

DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREETpoleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

MRZLO IN TOPLO VINO IZ VODOVODA

Gostje hotela "Terminus" v Dijonu (Francija) so neko jutro začudeni ugotovili, da imajo v sobah tekoče mrzlo belo vino in toplo črno vino. To je bil odgovor lastnika hotela ameriškim turistom, ki so se stalno pritoževali nad pomanjkljivostmi francoskih hotelov, posebno pa še zaradi pomanjkanja mrzle vode v sobah. Lastnik hotela je dal vgraditi plastične cevi, po katerih priteka belo in črno vino iz hotelskih kleti v sobe turistov.

Lastnik hotela je izjavil, da so bili do sedaj gostje zelo skromni, saj je spil vsak gost povprečno dva litra vina na dan.

S SLONOM SE NI IGRTI

Pri natovarjanju nekega cikusa v Veliki Britaniji je stopil službujoči železničar slonu na nogo. Neprevidnega železničarja je slon prijel z rilcem, dvignil v zrak in pritisnil ob steno ter mu prizadejal težke poškodbe.

HIŠE NAPRODAJ

Išče se stanovanje

za dvojico srednjih let. Nič otrok. Išče se dve, tri ali štiri nepremljene sobe v Collinwoodu ali Euclidu. Kdor ima za oddati najsporoti med 8. uro zjutraj in 3. uro popoldne.

LI 1-5669

STAREJŠA ŽENSKA

se sprejme na stanovanje, da bi bila v družbo bolehnih žensk. Samo lahka dela. Dobi tudi plačo.

Za podrobnosti pokličite
SU 1-7830

ZAMENJA SE HIŠO

Na E. 173 St., blizu transportacije. Za eno družino, 6 sob; vse nanovo dekorirano; 3 spalnice. Klet pod vso hišo. Nov fornec na plin. Garaža in dovoz. Cena \$12.500.

Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY
960 E. 185 St. KE 1-5030

Društveni koledar

JANUARJA — 1955

15. januarja, sobota—Plesna veselica društva Glas clev. delavcev št. 9 S.D. Z. v S. N. D., St. Clair Ave.

22. januarja, sobota — Veselica društva Ložka dolina v S.N.D.

FEBRUARJA

5. februarja, sobota—Plesna veselica društva France Prešeren št. 17 S. D. Z. v S. N. D., St. Clair Ave.

MARCA

20. marca, nedelja—Spomladanski koncert zbora Jadran v S.D.D., Waterloo Rd.

27. marca, nedelja—Spomladanski koncert Zarje v S.N.D., St. Clair Ave.

APRILA

3. aprila, 1955, nedelja — Spomladanski koncert Mladinskega S.D.D., Waterloo Rd.

24. aprila, nedelja—Spomladanski koncert skupnih zborov Slovan in Adria v A.J.C., Recher Ave.

MAJA

1. maja, nedelja — Letni koncert zbora "Triglav" s sceničnim prizorom "Deseti brat vasuje pri predicah" v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave. Domača zabava v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

JULIJA

10. julija, nedelja—Piknik društva Združeni bratje št. 26 S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

OKTOBRA

30. oktobra, nedelja — Jesenski koncert Zarje v S.N.D., St. Clair Ave.

NOVEMBRA

27. novembra, nedelja—Jesenski koncert zbora Slovan v A.J.C., Recher Ave.

SEDMAK

Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo

Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo

321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.

KEnmore 1-6580

IVanhoe 1-6370

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-9187

Jerry Petkovič, lastnik

Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

DELNIČARSKA SEJA
AMERICAN JUGOSLAV CENTER

SE VRŠI

dne 23. januarja 1955

ob 2. uri popoldne v Euclid 19, Ohio

TO NAJ SE SMATRA ZA URADNI POZIV ZA VSE NASE DELNIČARJE.

Za direktorij

ANDREW OGRIN, tajnik

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

The May Co's Basement
Januarska razprodaja posteljnega perila!

MEHKA, RAHLA, GOSTO TKANA

CHENILLE
PREGRINJALA

- Bela
- Zelena
- Rdeča
- Roza
- Zlata
- Plava
- Chartreuse
- Rijava

Poštna in telefonska naročila

sprejeta

Pokličite CHerry 1-3000

"CANNON RJUHE"

Redno 2.49

72x108, 81x99

2.19

Reg. 2.10.	Mere	63x99	1.98
Reg. 2.69.	Mere	81x108	2.39
Reg. 2.98.	Mere	90x108	2.69
Reg. 69c.	Mere	42x36	59c
Reg. 74c.	Mere	45x36	64c

Krasna chenille pregrinjala, da vaša spalnica zgleda bolj svetla in prijetna. Trdna podlaga, na kateri je mehko, gosto tkano zametna chenille. Kupite jih za eno ali dvoosebne postelje. Boljša kakovost po nizki ceni na januarski razprodaji! Polne mere.

245 Savon Sheet Blanketi—Mehki, rahli, vse bombažni blanketi za uporabo kot dodatna odeja. V meri 70x90 inčev. Po tej zelo nizki razprodajni ceni 1.99.
39c Startex Toweling—blago fine kakovosti za brisače, 35% laneno, 65% bombažno. S pisanimi robovi v rdeči, plavi, zeleni ali zlati barvi. Najboljše za najnižjo ceno 29c jarda.
39c 80 Square kotenina—kontenina fine kakovosti po nizki ceni. V izberi bele ali nepobeljene barve. Ugajala vam bo ta mehka, fine kakovosti kotenina 28c.

The May Co.'s Basement oddelek s posebnimi opravo

Alec says: "I can drive through red lights..."

but YOU have
only ONE life"

Why try to be an accident statistic? Traffic laws are made to keep your one life out of traffic trouble. Watch those red lights. You know you should, but just remember...

An official public service message prepared by The Advertising Council in cooperation with the National Safety Council.

DRIVE CAREFULLY... the life you save
may be your own!

ENAKOPRAVNOST

MICHEL ZEVACO

KRALJEVI VITEZ

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje)

Spet je stopil v predsobo, kjer smo ga že videli nocoj, ter našel Giuseppe. Čakala ga je. Gizelin obraz, ki je bil za hip obledel v njegovih mislih, je zasijal iznova ter zdrnil vse speče strasti. Naglo je stopil h Giuseppe, pograbil jo za laketi in ji šepnil v uho:

"Ali je vse v redu? Si ji začela dajati zdravilo?"

Toda Giuseppe se mu je naglo izvila, rekoč:

"Kraljica vas pričakuje!"

Hkrati je vzdignila zaveso, in Concini je zagledal Marijo de Medicis, ki je sedela na naslanjaču ter se mu čudno smehljala. S silo se je storil hladnokrvnega, oborožil se z nežno vdanostjo in stopil bliže, ves sijoč, kakor bi ga bila zgolj sreča in ljubezen.

"Veličanstvo, predrago veličanstvo, evo me pri vas!" je zamrmral Concini.

"Sedite, Concino," je velela Marija, kačoz mu s tem na prvi mah, da ga je povabila žena, ne kraljica. Concino je ubogal.

"Tedad niste več hudi name, draga Marija?" je izpregovoril z dobrikavim glasom.

"Kako naj bom huda na vas, Concino?" je odgovorila z nekak-

šno resnobo. "Toliko skrb je na mojih ramah in toliko sovražnikov okoli mene, da nimam tolažnika razen vas. Res me je bila popadla v prvem trenutku ljubosumnost, ali to je minulo."

"Oh, draga! Predraga!"

"Ne glede na to," je nadaljevala kraljica še bolj resnobo, "da zdaj ne morem biti več ljubosumna na hčerko vojvode Angoulemekega."

Concini je ves vztrepetal. Ob čudnih Marijinih besedah ga je izpreletela slutnja, da zve nekaj strašnega. Ona pa je nadaljevala, blodeč z očmi po prostoru:

"Vaš politični načrt je bil imeniten. Imeti deklo v zaporu in reči očetu, ki jo obožuje: 'Ali prestaneš snovati zarote, ali pa izgubiš otroka!'—da, ideja je bila sijajna. Škoda le, da je ni več moči izvršiti."

"Zakaj ne?" je vprašal Concini komaj dihaše.

Marija de Medicis mu je pogledala v obraz ter odgovorila:

"Zato, ker Gizela Angoulemeška ni več v naših rokah."

Concino se je s težavo premagal, da ni zavpil.

"Ušla je!" mu je planilo iz ust.

"Pobegnili!"

"Da!" je rekla Marija strahotno mirno.

"Najdemo jo! Oh! Ujamemo jo!" je jecljal maršal, pozabivši vsaktero previdnost. "Potreba je, vidite... Ako nam deklo uide, ima oče pristo roko!"

"To ni mogoče," je povzela Marija z zlovščim ravnodušjem. "Gizela Angoulemeška ne ujame nikdar več."

"Kako da ne?" je kriknil Concini.

Kraljica je odgovorila tiho: "Gizela Angoulemeška je pobegnila tja, kamor ne seže naša oblast. Umorila se je!"

To reši je kraljica vstala. Concini je obsedel, kakor bi bilo treščilo vanj. Smrtna tesnoba ga je davila za grlo, njegov obraz je bil blede kakor vosek, njegovi možgani niso zmogli jasne misli.

Vse se je vrtilo okoli njega v divjem plesu in v njegovi glavi je odmevala zgolj grozna, uničujoča beseda: Mrtva! Mrtva!

Marija de Medicis ga je opazovala s temnim, srditim zadovoljstvom.

"Mrtva!" je zastokal naposled.

"Mrtva!"

"Mrtva!" je ponovila kraljica. Maršal ni vprašal ničesar. Najrajši bi bil pobegniti tudi on, skril se v samoto in zarjul iz dna svoje bolečine. Hotel je vstati, ali Marija ga je zadržala z migom roke ter zaklicala:

"Giuseppa!"

Služkinja je vstopila.

"Giuseppa," je velela kraljica, "povej gospodu maršalu, kaj se je zgodilo z dekletom!"

"To je žalostna zgodba, madame," je mirno začela Giuseppa.

"Po naročilu vašega veličanstva sem predlagala gospodični, naj gre z menoj na izprehod, seveda s pogojem, da bo to ponoči ter se ne poizkusi oddaljiti od mene.

Dva plemiča iz kraljičine čete sta nama sledila. Ura je bila nekaj čez deseto. Gospodična je dejala, da bi rada sople sveži hlad ob vodi. Krenili sva tedaj za Sekvano; gospodična se mi je videla vsa srečna in mirna. Ko pa dospela blizu Menjalskega mostu, se spusti zdajci v tek proti vodi. Jaz zakričim in pokličem gospoda de Lux in de Brain, ki sta naju spremljala oddaleč, na pomoč. Prepozno! Gospodična je bila skočila v reko. Nobenega čolna, nikjer žive duše! Gospod de Brain je planil za njo, a zaman. Tok je bil potegnil nesrečnico.

pod most, in tam jo je zgrabil vrtinec. Se hipec smo jo razločili v temi, nato je izginila za zmerom."

"Dobro, Giuseppa," je dejala kraljica. "Idi zdaj."

Giuseppa je priklecnila ter odšla. Concini je odruvel od groze. Marija de Medicis pa mu je rahlo položila roko na čelo in zamrmrala:

"Hudo ti je, kaj?"

Concini je čutil, kako mu škriplje duša od bolečine. Vedel je, da ne bo mogel več niti dveh trenutkov tajiti gorja, ki ga je vendar moral skriti pred Marijo! Zdaj-zdaj izbruhne, plane iz nje-ga na dan! To je pomenilo takojšnji prelom s kraljevsko ljubimko. Pomenilo je pogubo, uničenje, odkritje! Zakaj baš v tej minuti je Leonora zavdajala kraljičini-mu sinu!

"Trpiš, siromak?" je ponovila kraljica.

In vse se je zrušilo v Concini-jevi duši. Leonora, kraljemorstvo, prestol in žezlo, vse je izginilo pred sliko oboževanega telesa, kako ga odnašajo valovi Sekvane v mrzli, večni Nič! Usta so se mu skrčila v divjem ihtenju... Priznal je! Vse je bilo izgubljeno! Marija ga spodi, uničen je!

A zdajci ga je popadlo brezmejno strmenje: Marija ga je bila rahlo ovila z lehtmi ter naslonila glavo na njegove prsi.

"Plakaj," je zamrmrala. "le plakaj, amico caro! Kdo bi te mogel utolažiti, ako ne jaz, ki te ljubim?... Plakaj nič se ne boj, saj nisem več ljubosumna... zdaj, ko je ona mrtva!"

Giuseppina zgodba je bila deloma resnična, deloma ne. Ko je predlagala jetnici nočni izprehod, je Gizela takoj sprejela, čeprav se je natiem začudila ponudbi. Upanje, da najde priliko za beg, ji ni dalo premissliti, odkod in zakaj. Kakor hitro sta zapustili dvorec, je začela Giuseppa čebeljati o vseh mogočih stvarih, misleč, da bo s tem oglušila jetnično pazljivost. Toda Gizela je stopala pokraj nje z bedecim duhom in pogumnim srcem. Vedela je, da jo nadzorujejo ljudje, ki ji-

ma slede za petami; Giuseppa ji je bila povedala, ali ona ni poznala strahu. Bila je odločena, osvoboditi se za vsako ceno. Potipala je za bodalcem, ki ga je vedno nosila v nedrih, in ko ga je našla na njegovem mestu, se je mirno pripravila na vse, kar bi utegnilo priti.

Ulice so bile temne in zapuščene. Brez nepravilne sta dospeli v bližino Menjalskega mostu, čigar koničaste strehe so počasno štrlele nad Sekvano.

"Tu se ločiva," je izpregovorila Gizela zdajci s trdnim glasom. "Ne branite mi, bilo bi zaman. Verjetno je, da vas spode iz službe; toda če hočete biti jutri zvečer na tem kraju, vas bo čakala oseba, ki vam izroči pet-tisoč liver."

Z naglo kretnjo se je izvila spremljevalki ter zbežala proti mostu. Giuseppa ni črhnila besedice, niti ni zavpila. Ni se genila z mesta, da bi poizkusila dohiti Gizelo. Samo nagnila se je, da bi videla bolje, kaj bo. In videla je! Dvoje, troje, četvero postav je zrastle iz teme in zastavilo begunki pot!

Prizor, ki je sledil, je bil kratek kakor sanje. Nobene borbe, nebenega krika. Postave so obkolile Gizelo, in vsa gruča je zvihrala proti črni vodi, ki je goltala pod temnimi oboki. Sele zdaj se je začel obupen jek in tik za njim voljni pljusk vode, kakor bi nekaj požrla. To je bilo vse. Giuseppa se je počasi vzravnila. Postave so jo dohitele, in ena izmed njih je zamrmrala mimogrede:

"Storjeno je!..."

XIX.
Zastrupljena.

Louvre je ležal v molčanju in skrivnostni temi. Leonora Galigai se je bila umeknila v stanovanje, ki ga je imela zraven kraljičinega, zakaj kot prva častna za beg, ji ni dalo premissliti, odkod in zakaj. Kakor hitro sta zapustili dvorec, je začela Giuseppa čebeljati o vseh mogočih stvarih, misleč, da bo s tem oglušila jetnično pazljivost. Toda Gizela je stopala pokraj nje z bedecim duhom in pogumnim srcem. Vedela je, da jo nadzorujejo ljudje, ki ji-

noč še vedno premalo črna in grobni molk še zmerom preveč glasan.

Morebiti sploh ni vedela, kdaj je vstala...

Počasi, rahlo, kakor neviden duh se je pomikala proti kraljevi sobi!

Dobro je poznala vso zgradbo louverškega dvorca. Toda pot, po kateri je hodila nocoj, je bila gotovo še posebej premišljena in proučena. Ne le, da se ni zmotila na nobenem izmed mnogih križempotij, koder jo je vodil korak, marveč stopala je z enako sigurnostjo kakor o belem dnevu.

Spalnica Ludvika XIII. je ležala na koncu cele vrste dvoran. V predsobi je spal kraljev najljubši strežaj; še bolj spredaj pa je bila velika sobana, kjer je stražil vso noč oddelek garde. Kdor bi bil hotel ob tej uri do kralja, bi bil moral najprej ubiti dvanajst dobro oboroženih mož, ne vstevši strežaja, ki je bil takisto korenjak.

Šele tedaj bi bil dospel v sobo z višnjevim sivilenimi tapetami, na katerih se je lesketalo srebro bourbonskih lilij, ter zagledal monumentalno posteljo z brokatnimi zastori, kjer je spal petnajstletni kralj...

Na mizici zraven postelje je bila v kristalnem vrču pijača, s katero si je Ludvik XIII. hladil nočno žejo. Poleg vrča je stala kupa od čistega zlata. Med Leonoro in to kupo je čula kralju zvesta straža, pripravljena preleti zadnjo kapljo krvi. In vendar je bila rekla markiza d'Ancre so-progu z vso gotovostjo, da bo stala nocoj ob kraljevem zglavju! Ali je znala čarati? Ali je vedela drugo pot?

Tik ob zglavju Ludvikove postelje so v židani tapeti skrita vratca. Ako bi jih znal deček-kralj odpreti, bi našel za njimi hodnik, st ki drži v sobo mlade kraljice Ane, avstrijske princeze, s katero so ga poročili pred desetimi meseci! Toda oba sta še premala in njih zakon ima za zdaj samo političen pomen; šele čez leta, kadar se zazdi kralji-

ci primerno, bo ležal na sinovem zglavju nekega večera ključ teh skritih vrat, za katerimi ga čaka sladkost ljubezni...

Kralj spi... Kroginkrog nje-ga, po vsem Louvru, vlada globoko molčanje... Nič ne drami tihote, niti ne škripanje vrat, ki se odpirajo ob zglavju postelje z brokatnimi zastori... Vrata ljubezni so odprta; na njih pragu stoji pošast!

Ne ljubezen, nego smrt! Ne mlada kraljica Ana, marveč Leonora Galigai!...

Za hipec se je ustavila markiza ter pritisnila roko na srce. Omahovala je; prijeti se je morala za podboje, in njen obraz je bil blede kakor prt.

Ali to je trajalo samo par mi-

nut. Morilka je premagala omotico, stopila bliže ter pogledala kralja, če spi.

S strahotno neslišnostjo je odmašila stekleničico, ki jo je držala v rokah. Uprla je oči v kraljevo obličje in izliila v zlato kupu strup. Nato je dolila pijače iz kristalnega vrča...

Umeknila se je ter zaprla vratca za seboj. Tik za njimi pa je obstala in pritisnila uho na ključavnico. Leonora ni hotela oditi brez gotovosti, da je končana. Hotela je izginiti šele, kadar si lahko poreče:

"Zdaj je pil! Zastrupljen je! Treba mi je samo še iti k Lorenzu po smrtonosno rožo!"

(Dolje prihodnje)

— PRIMEREN POPUST ZA STAR APARAT —

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS
STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop.

Ivanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road

STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon

When Grandpa came to visit

It always became an extra-special day when Grandpa came to visit. Remember? There was always something extra-nice for us in his pocket. And only Grandpa had a big railroad watch with the magic ticking that never failed to intrigue us.

Maybe that's why we remembered the things he told us so well. Like when he took a coin out of his pocket and slipped it to us when Mother and Dad weren't watching and whispered, "Put this away for a rainy day." It was so hard not to spend it—but we put the money in our bank and waited. And one day we were happy we had.

Yes, Grandpa was wise and his advice was sound. And though it's even more difficult not to spend extra money today, we realize how necessary it is to provide for the future—ours and our children's. That's why eight million of your neighbors are putting something aside each payday—for a "rainy day"—on the Payroll Savings Plan.

Why don't you sign up and tell the people in your pay office how much you want to save each payday? They put that amount aside for you. When enough accumulates, they buy and turn over to you a U. S. Series E Savings Bond. And Bonds now pay 3% interest for as long as 19 years and 8 months! Get the Bond habit now!

If you want your interest as current income, ask your banker about 3% Series H Bonds that pay interest semi-annually by Treasury check.

Choose your own savings goal

	If you want approximately		
	\$5,000	\$10,000	\$25,000
Each week for 9 years and 8 months, save.....	\$8.80	\$18.75	\$45.00
Each week for 19 years and 8 months, save.....	\$3.75	\$7.50	\$18.75

This chart shows only a few typical examples of savings goals and how to reach them through Payroll Savings. Remember, you can save any sum you wish, from a couple of dollars a payday up to as much as you want. The important thing is, start your Plan today!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

Natočite ga in pokusite ga--

in spoznali boste
(pri prvem kozarcu)
kaj vam pomeni
okus varjenja!

Bogato, penasto... iskrea zлата barva in popolnoma zadovoljiv okus, ki ga nobeno drugo pivo ne doseže. To je za okus varjeno Stroh's. Vi se pri prvemu kozarcu prepričate. Prihodnjič vprašajte za Stroh's. Naj se vaš dober okus seznani z slastjo za okus varjenega piva Stroh's.

Ugajalo vam bo

Stroh's
je lažje!

SEDAJ PO LOKALNIH CENAH

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

REAL ESTATE

For Sale — 10 ROOM BRICK HOUSE—7 rooms down - 3 up. Cabinet kitchen, oil heat, full basement, 2 car garage. \$11,500. KEdzie 3-3118

DOMESTIC HELP

Nice West Suburban Home needs COMPETENT WOMAN - COOK Must like children. References. Own room. \$35 week. Lombard 4431

BUSINESS EQUIPMENT

COMPLETE SHOE REPAIR EQUIPMENT—Landis K. Sticher — American Finisher, etc. Whiting 3565

BUSINESS OPPORTUNITY

Good Chance to buy SHOE REPAIR SHOP. Good location. Well established trade. Living quarters. See to appreciate. Selling, leaving city. HUdson 3-6238

GROCERY AND MEAT MARKET Well established. Living quarters in rear. Must see to appreciate. 3622 W. Denison HUmboldt 6-9375

WANTED TO RENT

MAN, WIFE, 5 year old girl, wish 2 bedroom home or rent-free home for duties rendered on church or private property. Suburb or city. Dickens 2-2160

FAMILY of 4 women—3 employed want 5 rooms, refrigerator, ample closets, preferred 1st floor of 2 flat. Vicinity Marquette Park. Convenient to transportation. 1 dog. WAilbrook 5-1837

RESPONSIBLE Family of 5 needs 6 room unfurnished house or will take 1st floor apartment. Good location N., W. or N.W. To \$125. TErrence 2-5254